

Emlékezés Ágoston Mihályra

Ágoston Mihály
(1929–2002)

Súlyos betegségében tragikus hirtelenséggel ragadta el a halál a hazai műszaki élet rendkívül kreatív és színes egyéniségét, Ágoston Mihályt, az OMIKK nyugalmazott főigazgatóját. Elkötelezetten hitt a tudásban, mint a fejlődés mozgatóerejében. 72 évesen, tele tervekkel, méltósággal viselve sorsát távozott közülünk május 17-én.

Ugye Mihály, megbocsátod, hogy a gyász hír első, elnémító másodpercei után az 1961 és 1990 között együtt töltött szakmai éveket számoltam össze, 26 és fél év jött ki. Valamikor azon tréfálkoztunk, hogy ez még a házasságban is nagy idő.

A Budapesti Műszaki Egyetemen szerzett gépészmérnöki (1954), majd nukleáris-villamosmérnöki oklevelet. Néhány évig a Budapesti Műszaki Egyetemen tanársegéd, ezután (1959–69 között) az Optikai és Finommechanikai Központi Kutató Laboratórium (1963-tól Elektronikai és Finommechanikai Kutató Intézet) tudományos fősztályvezetője. Nevéhez fűződik a *Finommechanika* című szakfolyóirat létrehozása, amelynek főszerkesztője 1962–85 között. Az elektronikus és nukleáris ipari és orvosi mérőműszerek fejlesztésének nagy időszaka ez.

Micsoda jó csapat volt! Fiatalok voltunk, tetterősek, még Béla bácsi is megijodott köztünk. A Rádiocirkulográf, a pozitron-szkennerek, a Microscale ma már múzeumi tárgyak, de akkor nem kellett szegyenkeznünk miattuk. Közben technológiánemzedékek jöttek és mentek. Elektroncső, tranzistor, és nemsokára az első integrált áramkörök.

1969 és 1979 között a Medicor Művek Fejlesztő Intézetében az elektromedikai terület gyártmányfejlesztési fősztályvezetője. Iskolát teremtett a magyar orvosi elektromos műszerek diagnosztikájában. Részt vett a magyar űrkutatási programban, egyik megalkotója volt a világűrre megjárt Balaton-műszernek.

Vezető voltál, de a menedzsment sohasem elégített ki. Tanulmányok, előadások, közlemények kísérik életedet. A Balaton egyrészt technikai bravúr: akkora volt, mint ma egy tv-kapcsoló, és három élettani paramétert mért, a te részed mégis a tartalom, a bio-visszacsatolás, az idegállapotkontroll a világűrben. Közben egyre inkább foglalkoztatott a jövő és a tudományos-technikai forradalom hatása. Még álmodni is tudtál szépeket: a biotranzisztorok, amelyek maguktól nőnek gyártódnak. Máskor meg hallatlan alaposággal elemezted a tudás szerepét a társadalom és a gazdaság fejlődésében. Ezért is történt, hogy pályát kellett változtatnod: az OMF elnöke elolvas-ta egyik tanulmányodat.

Az Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár (OMIKK) főigazgatója (1980–90). A magyarországi számítógépes szakirodalmi adatbázisrendszer egyik kialakítója, vezetése alatt az intézmény – mint az ország legnagyobb műszaki könyvtára – dokumentációs központból információs központtá fejlődött. Megerősödött a műszaki szakirodalmi tájékoztatás, jelentőssé vált a kiadói tevékenység. Személyesen aktív részesévé vált a műszaki-tudományos és könyvtári közéletnek: a MTESZ Közművelődési és Oktatási Bizottság alelnöke (1983–), a Nemzetközi Tudományos és Műszaki Információs Rendszer Meghatalmazott Képviselői Bizottsága állandó kormányképviselője (1984–90). A Magyar Mérnök Akadémia tagja. A tudományos-technikai forradalom elvi kérdéseit oktatta. Kezdeményezésére indult el a *Magyar Elektronika* című folyóirat, és született meg számos műszaki gazdasági tanulmány és könyv; társszerzője a *Tudni vagy nem tudni – Gondolatok egy nemzeti információpolitikához* című könyvnek. Egyike volt azoknak, akik a Gábor Dénes Műszaki Informatikai Főiskolát kitalálták és létrehozták (1989).

Mihály, az OMIKK vezetőjeként eltöltött tíz éved színes és izgalmas volt, de nyugdíjazásod után nem voltál hajlandó beszélni róla. Felső vezetőként mozgattál bennünket, tele ötlettel és elszántsággal – mint egy huszonéves –, mondta egy kollégánk. Bátor voltál, ami majdnem a pozíciódba került: arra a bizonyos Csernobil-tanulmányra gondolok, amelyben leírtuk, hogy milyen műszaki okok eredményezhették a balesetet. Akkor, amikor odafönn döntötték el, hogy volt-e baleset egyáltalán. De érezted, hogy nem fogad be a könyvtáros világ, amikor arról beszéltél, hogy az információ áru, és a könyvtáraknak – az akkori szóhasználattal – eredményérdekelteknek kell lenniük. Ezért akartad elfelejteni? Noha ma is vita folyik erről, lehet, hogy igazad volt.

Alig több mint egy évtized alatt nagyot változott a világ. A szakirodalmi adatbázist működtető, 100 négyzetméteren elhelyezkedő rendszerünknel nagyobb teljesítményű gép ma egy íróasztalon zümmög, a világháló pedig nagyságrendekkel több információval lát el bennünket, de a tartalmat ma is a kreatív és innovatív szellemek adják. Tiszteletedre legyen mondva, hogy ezt már negyedszázaddal ezelőtt a zsigereidben érezted.

Nyugdíjazása után sem hagyott fel az alkotómunkával, részesévé és mozgatójává vált egy hátrányos helyzetű magyar régió fejlesztési terve kidolgozásának. Az eredmény beérésének örömeiben súlyos betegsége és halála miatt már nem részesülhetett.

Kívánságára búcsúztatása szűk családi körben történt.

Nyugodj békében.

Dr. Horváth Péter
(BME OMIKK)